

BARÁTI KÖSZÖNTŐ SÓTONYI PÉTER 70 ÉVES

A lovassporttól az állatorvostudományig

Telt ház volt az Állatorvostudományi Egyetem aulájában. Szeptember 27-én tisztelői, barátai, követői életrajzi könyvének bemutatója keretében köszöntötték a 70 éves Dr. Sótonyi Péter professzort az Állatorvostudományi Egyetem rektorát, a hazai és nemzetközi tudományos- és közélet kiemelkedő személyiségét.

Az életrajzi válogatás –műfaji sajátossága szerint– a történeleken, az emlékeken időrendben halad végig a kora gyermekkortól a sístergő, alkotói mindennapokig. Felidézi az örömteli, a szórakoztató, a gondterhes pillanokat, ahogy az ünnepektől intenzíven és sikeresen megküzd, élvezi az életet. A történet végsősoron a magasszintű teljesítmény és az életöröm összhangjáról szól, amit Péter képes közvetíteni mindannyiunk felé. A könyv egy tiszteletet kiváltó, dinamikus, fordulatokban gazdag sikeres életpálya magán, tudományos- és társadalmi élet eseményeit idézi. Kirajzolódik, hogy a kökemény, céltudatos vezető milyen közvetlen szeretettel, figyelemmel fordul barátai, tanítványai, tanárai, munkatársai, és egyetemépítő elődei felé. Feleségem, Kati szerint az inspiráló, tanulságos, sziklaszilárd értékrendszert hangsúlyozó memóriát nem lehet letenni. Persze az egész embert sohasem ismerhetjük meg.

Az emlékek viszont a belső énünket, legigazibb önmagunkat idézik.

Boldogságforrás a család

Az élet egyik legnagyobb kincse a megihitt, boldog család. Péter születésétől kezdve megkapta ezt az ajándékot.

Példaképe az egész életét meghatározó, emberi tartásból, és küzdeni tudásból mintát adó édesapja, az Óváron végzett polihisztor anatómus, Dr. Sótonyi László. Belülről jövő mély bölcsesség, béke, em-

berség, szerénység sugárzott belőle, aki maradandó értéket, anatómiai preparátumokat szemléltető eszközöket alkotott, amelyek nagy része ma az Anatómia Tanszék múzeumában szolgálják az oktatást.

Féltő édesanyja rendkívül művelt, intelligens, nagyon erős, híresen szép asszony, aki kalandvagyó kisfia hazaérkezése előtt soha nem aludt el. Rajongásig szeretett apai nagyapjától nem tágitott, mindent ellesett tőle a műhelyében. Radetzky-huszár dédapja obsitját ma is tisztelettel őrzi. A már eltávozott bátyja régésznek készült, de végül gazdász, növényvédelmi felügyelő lett, nővére szintén mezőgazdász végzettségű, de biológia-kémiaszakos tanárként dolgozott.

Kata lánya saját klinikáján sikeres állatorvos, Tamás fia a Corvinus Egyetemen szerzett közgazdász diplomát.

A család összetartója kezdetben a nagyapa, az édesanya, végül Péter.

Felhőtlen gyerekkor

Az a bizonyos óvári családi ház a hatalmas tornácos épület, három önálló lakással tovább él az emlékezetben. A generációk laktak együtt itt, a sok zsbongó, játszós, szaladgáló gyerek a huszonöt méter hosszú tornácra, a hatalmas kertben – ahova a szőlőt, a gyümölcsfákat nagyapa telepítette – testvérekként nőttek fel. Játék és kalandok tették mesebelivé a gyermekort: száguldás a Vártó jegén felcsatolt korcsolyával, szánkózás a környező dom-

bokon, de meg kell említeni az óvári élethez szervesen kapcsolódó Dunaparti vízi életet, ahol kézzel húzott komp járt a túlpárti csónakházakhoz. Péter édesapja építette a család „Kék madár” kajakját, ezzel járták boldogan a csodálatos Szigetközt, amit aztán a Bős-Nagymaros vízlépcső tönkretett.

Később a nagy család kinötte a tornácosházat, ám a nagyapa haláláig fenntartották. S bár az élet elsodorta őket, de a rokonság összetart.

Örök hűség

„A fél évszázadához közeledő házasságunk nagyon boldog, szeretetteljes. Ez feleségem érdeme, aki a családjunk összetartója, stabil oszlopa. Neki köszönhetjük, hogy gyermekinkkel mind a mai napig bensőséges a kapcsolatunk. Az Ó gondoskodásával valósíthattam meg életpályámat.

Életem új fejezete volt, amikor találkoztam azzal a mosonmagyaróvári lánnyal, Szűts Líviával, akit gyermekkoromból ismertem. Egy gimnáziumi bálra találkoztunk egymásra, azóta a feleségem. Igaz ehhez hosszú út vezetett. Hat évet udvaroltam neki. 1977-ben kezdődött és 1983-ban házasodtunk - bár már ismertségünk másnapján megkértem a kezét.” Édesapja útravalója: „rendben van, de miből tartod el a lányomat?”

Tűzbe mennek egymásért

„Konzervatív értékeket őrző és ápoló ta-

nár vagyok, nem tartok online oktatást. Ha nem nézhetek valakinek a szemébe, nem látom a gesztusait, a mimikáját az nem kommunikáció, nem kapcsolatteremtés. Nem tudok tanítani csillogó szemek nélkül” – vallja.

„A hallgatóiért tűzbe megy, ők is érte. Nem tud olyat kérni tőlük, amit ne tennének meg, s ő a rektor is mindent megtesz értünk” – mondta a hallgatók szónoka a születésnap ünnepségen.

A Hallgatói Önkormányzat ilyen szoros kötődés alapján javasolta rektorát Prima Primissima díjra. Hallgató és professzor egymásra találásának legékesebb bizonyítéka a dolgozó szobájának falán látható 44 elismerő oklevél „Az Év legjobb oktatójának”, amelyeket Hallgatóitól kapott. Rengeteg kitüntetés közül a legbecesebbek között őrzi a „trófeáját”.

Feltette a koronát – az önálló egyetem

Amiben rajta kívül kevesen bíztak, ám hite, lelkesedése hegyeket mozgatott meg: 2012-ben

kezdeményezte, szó szerint végig harcolta, 2016-ban megvalósította legnagyobb vállalkozását: az Állatorvostudományi Egyetem önállóságát. Annyi hányattatás után ma a hazai és nemzetközi oktatási- és tudományos élet saját arculatú, dinamikus fejlődő, intézménye. Az ÁTE történetében elvülhetetlen érdemei vannak.

„Lovak nélkül élni lehet – de nem érdemes.” Babits Mihály

Négy éves korában ültették először egy fuvaros ló hátára, életre szóló barátság lett az élményből. Nagyrészt a lovak iránti szenvedélye miatt választotta pályájának az állatorvostudományt is. A lovak közelsége adott volt számára: jóval a háború után az első vidéki lovardát Mosonmagyaróváron a Lajta-Honsági Állami Gazdaságban alapították. A lovardát a kitűnő lovas Prutkay János vezette, aki az általános iskolából hívta lovagolni a gyerekeket, köztük Pétert is. Itt kapta első lovát, Dianát.

Minden reggel korán jelentkezett a lovardában, ahol katonás fegyelem, patika-

tisztaság, egymás és a lovak tisztelete a szokásrend, majd iskola után rohant vissza, és a lóápolási alapoktól kezdve, a díjlovaglásig mindent megtanult. 1967-ben Tatán Dianával nyeri első versenyét, meghatározó élménye, hogy a díjátadás a Radetzky indulóra vonulhatott. A budapesti egyetemi és a katonasági éveiben már tanulmányi rendje alakította lovasprogramjait, manapság csípőműtété óta óvják orvosai, féltik a lovaglástól, de baráti versenyeken sikeres fogathajtó.

Sótonyi professzor úr telitalálat

Lázár Vilmos:

„A lovassport különösen nehéz helyzetben, 2009-ben felkértek és vállaltam a Magyar Lovassport Szövetség elnöki tisztségét.

Alelnöknek Pétert kértem fel. Vállalta. Tekintélye, általános-és lovasműveltsége vezetői és élettapasztalata, sziklaszilárd erkölcsi értékrendje alapján a Szövetség elnökségének meghatározó személyisége, példakép. Közgyűlésünk másfél évtized alatt ötször választotta alelnöknek egyhangú szavazással.

A Nemzeti Lovas Programot és szövetségünk új, korszerű működésszabályzatait együtt alkottuk. Az elnökségválasztó közgyűlésünkön a tagság szónoka e szavakkal erősítette tisztségében:

„Sótonyi professzor úr számunkra telitalálat.”

Magánéletünkben is szoros a baráti-, családi kapcsolatunk. Kölcsönösen nagyra becsüljük, tiszteljük egymást. Valljuk és követjük Ernest Hemingway sportbéli felfogását: „A sport megtanít becsületesen győzni, vagy emelt fővel veszíteni. A sport tehát mindenre megtanít.”

Péter támogatását aligha tudjuk viszonozni, de testvéremmel, Zolival együtt oktatunk az egyetemen immár másfél évtizede nagy sikerrel folyó, másoddiplomát adó Lovastanár-Hippológus szakon. Az üllői hagyományos, társaságokat kovácsolt baráti fogathajtó versenyeket pedig közösen, nagy sikerrel szervezzük. Mi visszük a lovakat és segédhajtóik vagyunk a fogaton.”

A legújabb életmű előtt

Az egyetem Szenátusa és Kuratóriuma egyhangú javaslatára Dr. Sulyok Tamás Magyarország Köztársasági elnöke Dr. Sótonyi Péter Tamást 2024-2029. időszakra, a harmadik ötéves ciklusra is megbízta az Állatorvostudományi Egyetem rektori feladatainak ellátásával.

Ahogy ígéri: elkötelezetten, hittel, a szakma iránti alázattal, a hagyományok tiszteletével, az összefogás erejével folytatja munkáját, vezeti tovább az Alma Matert.

A velemi nyugtató

Piros tetős, barátságos kis ház a háborítatlan Velemben, az erdő szélén, az Alpok lábán. Az alapokat édesapjával műkedvelő kőművesként rakták le, rengeteg fáradtságos munkával, hiszen a sziklás talaj nehezen munkálható.

„Füvet nyírok, gazolok, öntözőrendszert telepíttek. Egy szál fürdőnadrágban gombát szedek, vad zsákmányaimból bográcsban főzök, fröccsöt iszom.

Szeretettel hívom, várom a barátaimat...”- idézi az öröm pillanatait, amit az itt tapasztalható nyugalom ad számára, a tökéletes pihenés.

Mit hoz a jövő?

Péter ez nagyrészt Tőled függ!

Kérünk, hogy a közjót szolgáló, nagyratörő terveid megvalósítása közben legalább egy kicsit gondolj magadra. Ahogy a szépeplékű, közös barátunk, Mondok Jóska tájszólással mondaná: „Vögyél vissza”. Vadássz, járd az erdőt, menj többet Velembé, csodáljuk együtt a lovakat, utazz sokat Líviával. Ígérd meg, hogy mindez nem hiú ábránd...?

Isten éltesse!

**Tisztelő híveid, barátaid:
Fehér Károly és Lázár Vilmos**

A beszélgetést vezette:
Dr. Süth Miklós rektori főtanácsadó.
A könyv szerzője: Ézsiás Erzsébet
Lexica kiadó: Dr. Simon Judit
A Marek József Alapítvány támogatásával